

Mijn column nummer 76

Metten is weten...

Er wordt wat afgemeten in Nederland, ook in de bodem. Metten is immers weten. Maar klopt dat eigenlijk wel?

Op een symposium over de kwaliteit van de bodemsanering werd dat betwijfeld. Er worden veel fouten gemaakt, zowel bij het bemonsteren als bij het analyseren. 'Goed metten is pas echt weten' is dus al een aardige nuancering.

Maar wat versta je onder goed metten? En vooral: hoe doe je dat? Een bodemcollega beweerde onlangs dat er heel wat wordt afgeprutst in Nederland. Er wordt wel gemeten, maar dat leidt zelden onmiddellijk tot conclusies. Vaak is de aanbeveling 'er is nader onderzoek nodig'. Dat wordt in deze Nieuwsbrief nog eens benadrukt door de eigenaar van een chemische wasserij. Heb je dan je meetprogramma wel goed uitgedacht? Nee dus.

Om goed te kunnen metten moet je (samen) veel in huis hebben. Kennis van de historie van de verontreiniging, van de bodem (die vaak op korte afstand grote verschillen vertoont), van het gedrag van de verontreinigende stoffen, van het bemonsteren, van de analytische chemie en van de statistiek.

Een statisticus leerde mij ooit recht te praten wat krom is. Je moet dan de logaritme nemen van je waarnemingsuitkomsten. Dat is een hele geruststelling.

Het RIVM krijgt extra geld voor metingen. Ik ga ervan uit dat het de juiste balans vindt tussen de bodemkunde in brede zin en de statistiek. Want - liet ik mij ooit vertellen - je hebt leugens, gore leugens en... statistiek.